

 Räddningstjänsten Väst		Policy för planering av tillsynsverksamheten	
Upprättad: 2022-11-25 Tina Källström och Jenny Gardtman		Internt nr: 10–10	Giltigt t.o.m.: 2028-12-31
Beslutad: 2022-12-05 Direktionen		Version: 1.0	Målgrupp: Internt/externt

Innehåll

1. Om policyn.....	2
2. Vad säger lagen om tillsyn?.....	3
2.1 Tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO)	3
2.2 Tillsyn enligt lag om brandfarliga och explosiva varor (LBE).....	3
3. Räddningstjänsten Väst övergripande planering av tillsynsverksamheten.....	4
3.1 Vad menas med <i>övergripande planering</i> ?.....	4
3.2 Kategorier av A- och B-verksamheter som utgångspunkt i planeringen	4
3.3 Övergripande planering av tillsynsverksamheten för perioden 2023–2028	7
3.4 Årliga tillsynsplaner	8
4. Stödjande och lärande tillsyn	8
5. Uppföljning av tillsynsverksamheten	8

1. Om policyn

Policyn beskriver Räddningstjänsten Västs planering av tillsynsverksamheten enligt lag (2020:882) om skydd mot olyckor (LSO) samt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE) för 2023–2028.

Policyn beskriver följande delar.

Kapitel 2: Vad säger lagen om tillsyn?

En övergripande beskrivning av tillsyn enligt lagen (2020:882) om skydd mot olyckor (LSO) och enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE).

Kapitel 3: Räddningstjänsten Västs övergripande planering av tillsynsverksamheten

En beskrivning av vad som menas med övergripande planering, kategorier av A- och B verksamheter som utgångspunkt i planeringen, övergripande planering av tillsynsverksamheten för perioden 2023–2028 samt om årliga tillsynsplaner.

Kapitel 4: Stödande och lärande tillsyn

En kort beskrivning av viktiga utgångspunkter i Räddningstjänsten Västs tillsynsarbete.

Kapitel 5: Uppföljning av tillsynsverksamheten

En kort beskrivning om hur tillsynsverksamheten följs upp.

2. Vad säger lagen om tillsyn?

2.1 Tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO)

Tillsyn sker över den enskildas skyldigheter enligt 2 kap. 2 § och 4 § lag (2020:882) om skydd mot olyckor (LSO). Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har utfärdat en föreskrift med allmänna råd om hur kommunen ska planera och utföra sin tillsyn (MSBFS 2021:8).

Enligt föreskriften ska planering av tillsyn av byggnader och anläggningar, var den ska ske och hur ofta, göras med utgångspunkt i riskerna vid en brand eller annan olycka och med beaktande om tillsyn är en effektiv förebyggande åtgärd. Tillsyn ska planeras för:

- Byggnader och andra anläggningar som omfattas av kraven i 2 kap. 2 § LSO utifrån att:
 - Riskerna vid brand generellt sett är stora. Dessa framgår av föreskriftens bilaga (benämns vidare kategorier av A-verksamheter).
 - Behov föreligger som identifierats av Räddningstjänsten Väst utifrån kunskap om lokala förhållanden (benämns vidare kategorier av B-verksamheter).
- Byggnader och andra anläggningar som omfattas av kraven i 2 kap. 4 § LSO där verksamheten innebär en fara för att en olycka ska orsaka allvarliga skador på människor eller miljö. Mer om vilka verksamheter som innefattas och kraven vad gäller frekvensen av tillsyner framgår av *Plan för verksamheter som omfattas av krav enligt kap 2 § 4 farlig verksamhet* (internt nummer 83–20).

2.2 Tillsyn enligt lag om brandfarliga och explosiva varor (LBE)

Tillsyn sker också utifrån efterlevnaden av lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE). Tillsyn planeras för:

- De byggnader och andra anläggningar som omfattas av kraven i 2 kap. 2 § LSO, som kategoriseras som A- eller B- verksamheter och som hanterar brandfarliga och explosiva varor.
- De byggnader och andra anläggningar som omfattas av kraven i 2 kap. 4 § LSO.
- Verksamheter, som inte ingår i punkterna ovan, som hanterar brandfarliga och explosiva varor och där Räddningstjänsten Väst bedömer att behov av tillsyn föreligger.

3. Räddningstjänsten Väst övergripande planering av tillsynsverksamheten

3.1 Vad menas med *övergripande planering*?

Övergripande planering av tillsynsverksamheten för perioden 2023–2028 innebär en fördelning av de kategorier av A- och B-verksamheter av byggnader och anläggningar som omfattas av kraven i 2 kap. 2 § LSO. Dessa kategorier tillsynas också utifrån efterlevnaden av lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE). En mer detaljerad planering görs årligen i tillsynsplan (läs mer i kap. 3.4 *Årliga tillsynsplaner*). I den årliga tillsynsplanen tillkommer också:

- Planering av tillsyner av byggnader och andra anläggningar, som inte innefattas av A- och B-verksamheterna enligt LSO 2 kap. § 2 eller 2 kap § 4, men som hanterar brandfarliga och explosiva varor, och där Räddningstjänsten Väst bedömer att behov av tillsyn föreligger.
- Planering av tillsyn för de byggnader och andra anläggningar som omfattas av kraven i 2 kap. §4.

Utöver ovanstående planerade tillsyner genomförs också:

- Händelsebaserade tillsyner, som exempelvis sker utifrån misstanke om att lag inte uppfylls eller vid speciella händelser eller evenemang.
- Uppföljande tillsyner där behovet bedöms i samband med eller efter tillsyner.

Dessa tillsyner genomförs utanför den övergripande planeringen och vanligen också utanför den årliga tillsynsplanen.

3.2 Kategorier av A- och B-verksamheter som utgångspunkt i planeringen

Kategorier av A-verksamheter

Kategorier av A-verksamheter är de byggnader och andra anläggningar för vilka riskerna vid brand generellt sett är stora som framgår av bilaga till MSB:s föreskrift hur kommunen ska planera och utföra sin tillsyn (MSBFS 2021:8). Se tabell nedan.

Kategorier av A-verksamheter Hämtats från bilaga till MSB:s föreskrift hur kommunen ska planera och utföra sin tillsyn (MSBFS 2021:8).	
Kategorier	Beskrivningar
Verksamheter där personer inte kan förväntas utrymma självständigt	<ul style="list-style-type: none"> • Byggnad med inrättning där det bedrivs vård eller omsorg för personer som har hjälpbehov vid utrymning i händelse av brand. Med vård och omsorg avses verksamhet som bedrivs enligt hälso-

	<p>och sjukvårdslagen (2017:30), socialtjänstlagen (2001:453) och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Verksamhet som bedrivs i vanliga bostäder omfattas inte.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Byggnader med verksamhet där personer är inlåsta ständigt eller under viss tid. Verksamhet som avses är exempelvis fängelser, häkten, migrationsverkets förvar och viss psykiatrisk vård.
Skolväsendet	<ul style="list-style-type: none"> • Byggnad där det bedrivs verksamhet som enligt skollagen (2010:800) ingår i skolväsendet, undantaget kommunal vuxenutbildning. Även omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds omfattas (helg- /nattomsorg).
Tillfällig övernattnin g och vissa gemensamhetsboenden	<ul style="list-style-type: none"> • Byggnad där det bedrivs verksamhet som kräver tillstånd enligt lagen (1966:742) om hotell- och pensionatsrörelse om byggnaden har platser för minst 9 gäster eller har minst 5 gästrum. Byggnad där utrymning sker i markplan och direkt till det fria från varje gästrum/lägenhet omfattas inte. • Byggnad för elevhem eller förläggningar om byggnaden har platser för fler än 50 personer eller har fler än 25 förläggningsrum. Med förläggning avses exempelvis boende för totalförsvarspliktiga eller asylsökande, som inte är vanlig bostad. • Byggnad där det bedrivs hem för vård eller boende (HVB) enligt socialtjänstlagen.
Större samling av människor som inte kan förväntas ha god lokalkännedom	<ul style="list-style-type: none"> • Byggnad med publik samlingslokal där det vistas fler än 150 personer. • Byggnad där verksamhet bedrivs som har stadigvarande serveringstillstånd för servering av alkohol efter klockan 23 och där det vistas fler än 50 personer. • Anläggningar, där det finns platser för fler än 1 000 personer helt eller delvis under tak. Anläggningar som omfattas är exempelvis idrottsplatser.
Byggnader med kulturhistoriska värden	<ul style="list-style-type: none"> • Byggnader som är byggnadsminnen enligt 3 kap. kulturmiljölagen (1988:950) eller kyrkobyggnader som omfattas av 4 kap. 3--4 §§ samma lag. • Byggnader som är statliga byggnadsminnen enligt förordningen (2013:558) om statliga byggnadsminnen.
Byggnader där egendom tillhörande museer förvaras	<ul style="list-style-type: none"> • Byggnader där samlingar förvaras som tillhör statliga eller regionala museer som omfattas av museilagen (2017:563).
Byggnader och andra anläggningar vars	<ul style="list-style-type: none"> • Byggnader med fler än 16 våningar ovan mark.

utformning ställer särskilda krav på det byggnadstekniska brandskyddets tillförlitlighet	<ul style="list-style-type: none"> • Väg-, järnvägs- och tunnelbanetunnlar som är längre än 500 meter samt plattformsrums och stationer för resandeutbyte under mark.
---	--

Kategorier av B-verksamheter

Kategorier av B-verksamheter är byggnader och andra anläggningar där behov föreligger som identifierats av Räddningstjänsten Väst utifrån kunskap om lokala förhållanden samt vägledande kriterier i de allmänna råden från MSB:s föreskrift hur kommunen ska planera och utföra sin tillsyn (MSBFS 2021:8). Se kriterierna i textruta till höger och kategorier av B-verksamheter i tabell nedan.

Vägledande kriterier:

1. Frekvensen av bränder eller andra olyckor är hög.
2. En brand eller annan olycka medför stor risk för människors liv och hälsa.
3. En brand kan innebära stora ekonomiska kostnader eller större påfrestning på samhället.
4. En brand eller annan olycka kan innebära stora skador på miljön.

Kategorier av B-verksamheter Identifieras av Räddningstjänsten Väst	
Kategorier	Beskrivningar
Samhällsviktig verksamhet	Samhällsviktig verksamhet (som inte ingår i kategorierna av A-verksamheter) som avser verksamheter, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet.
Tillfälliga mindre boenden	Tillfälliga mindre boenden avser exempelvis mindre hotell, B&B, pensionat och campingar och utgör en kategori utifrån att både Varberg och Falkenberg är så kallade turistkommuner.
Verksamheter med ökad riskbild	Verksamheter med ökad riskbild. Dessa avser exempelvis handel, industri, restaurang, bemannade bensinstationer med tillstånd för hantering av brandfarlig vara samt större industrier där ett olycka kan få stor miljöpåverkan.

Lokaler där personer som inte förväntas ha god lokalkännedom vistas	Lokaler där personer som inte förväntas ha god lokalkännedom vistas. Personantalet i lokalerna är 50–150 personer alternativt understiger 50 personer samt att det förekommer alkoholservice.
--	---

3.3 Övergripande planering av tillsynsverksamheten för perioden 2023–2028

Tabellen nedan redovisar övergripande planering av tillsynsverksamheter utifrån kategorier av A- och B-verksamheter för 2023 – 2028 utifrån kraven i 2 kap. 2 § LSO samt efterlevnaden av lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE).

Bedömningen av fördelningen görs utifrån kategoriernas omfattning, både utifrån mängd och komplexitet, samt med hänsyn till MSB:s föreskrift hur kommunen ska planera och utföra sin tillsyn (MSBFS 2021:8).

År	A-verksamhet	B-verksamhet
2023	Skolväsendet	Verksamheter med ökad riskbild
2024	Byggnader med kulturhistoriska värden Byggnader där egendom tillhörande museer förvaras	Verksamheter med ökad riskbild
2025	Verksamheter där personer inte kan förväntas utrymma självständigt Byggnader och andra anläggningar vars utformning ställer särskilda krav på det byggnadstekniska brandskyddets tillförlitlighet	Samhällsviktig verksamhet Lokaler där personer som inte förväntas ha god lokalkännedom vistas
2026	Större samling av människor som inte kan förväntas ha god lokalkännedom	Lokaler där personer som inte förväntas ha god lokalkännedom vistas
2027	Tillfällig övernattning och vissa gemensamhetsboenden	Tillfälliga mindre boenden
2028	Kategori beslutas av förbundsdirektör efter översyn av periodens övergripande planering av tillsynsverksamheten.	Kategori beslutas av förbundsdirektör efter översyn av periodens övergripande planering av tillsynsverksamheten.

3.4 Årliga tillsynsplaner

En mer detaljerad planering av tillsyner, avseende vilka som ska tillsynas och hur, görs i den årliga tillsynsplanen som beslutas av förbundsdirektören. I den årliga tillsynsplanen framgår:

- En mer detaljerad planering av tillsyner utifrån kategorier av A- och B-verksamheter av byggnader och anläggningar som omfattas av kraven i 2 kap. 2 § LSO. Dessa kategorier är även utgångspunkt vid tillsyn utifrån efterlevnaden av lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE).
- Planering av tillsyner av byggnader och andra anläggningar, som inte innefattas av A- och B-verksamheterna enligt LSO 2 kap. § 2 eller 2 kap § 4, men som hanterar brandfarliga och explosiva varor, och där Räddningstjänsten Väst bedömer att behov av tillsyn föreligger.
- Planering av tillsyn för de byggnader och andra anläggningar som omfattas av kraven i 2 kap. §4.

Direktionen får information om årliga tillsynsplaner i samband med nytt verksamhetsår.

4. Stödjande och lärande tillsyn

Räddningstjänsten Väst ska hjälpa till att ge människor förutsättningar att självständigt förebygga och hantera risker som kan föranleda en räddningsinsats.

I tillsynsverksamheten, liksom all myndighetsutövning, ska vi vara stödjande och hjälpa människor att göra rätt. Tillsynen ska vara lärande med vägledande och kunskapshöjande insatser.

5. Uppföljning av tillsynsverksamheten

Uppföljning av tillsynsverksamheten sker inom ramen för *Styrning och uppföljning RVäst* (4-10).